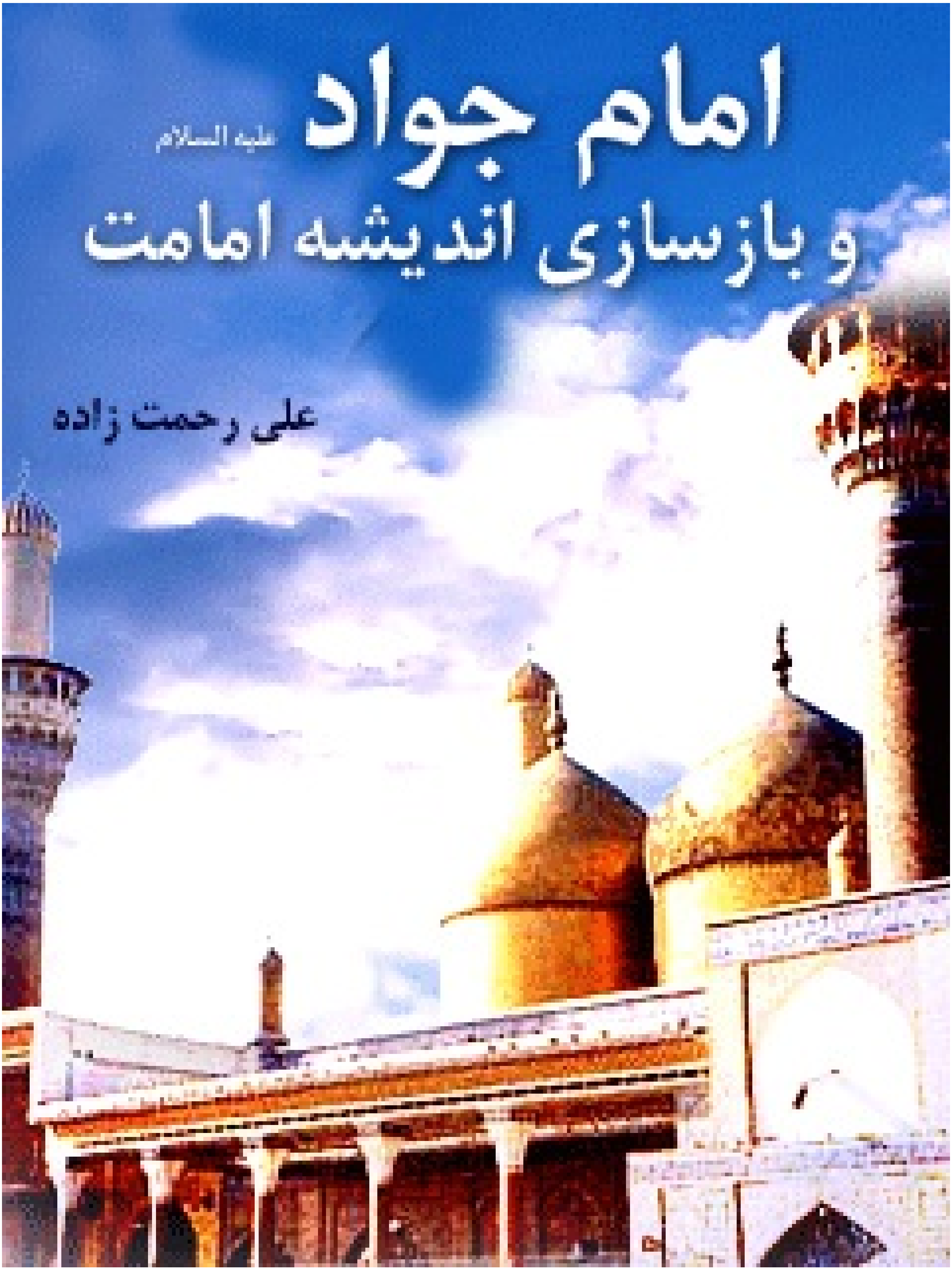

امام جواد
علیه السلام
و بازسازی اندیشه امامت
علی رحمت زاده

بسم الله الرحمن الرحیم

امام جواد علیه السلام و بازسازی اندیشه امامت

نویسنده:

علی رحمت زاده

ناشر چاپی:

مجهول (بی جا ، بی نا)

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

فهرست ----- ۵

امام جواد و بازسازی اندیشه امامت ----- ۶

مشخصات کتاب ----- ۶

افضلیت انسان کامل ----- ۶

روحانیت کامل امام ----- ۹

نقش امام جواد در تغییر مفهوم امامت ----- ۱۱

خلافت امام جواد خردسال؛ فرصت ها و تهدیدها ----- ۱۲

امامت امام جواد بستری برای امام زمان ----- ۱۵

درباره مرکز ----- ۱۷

امام جواد و بازسازی اندیشه امامت

مشخصات کتاب

مؤلف: علی رحمت زاده

ناشر : علی رحمت زاده

افضلیت انسان کامل

امامت در تفکر شیعی دارای مفاهیم و معانی بلندی است و نقش امام در حوزه دین نقشی کلیدی همانند نقش رسالت و توحید می باشد؛ زیرا در اندیشه قرآنی شیعه، امامت بخشی از رسالت در حوزه تبلیغ و اجرا و مدیریت ربوبی هستی است که پس از پایان رسالت در کسانی که از آنها به انسان کامل و خلیفه الهی یاد می شود و از جانب خداوند و رسول و یا امام پیشین نصب می شوند، ادامه می یابد. این تفکر با توجه به نقش انسان و هدف خداوند از آفرینش او به دست داده می شود؛ زیرا هرچند به نظر می رسد خلافت تنها خاص آدم (علیه السلام) باشد ولی در تحلیل آیات قرآنی، روشن می شود که آدم به عنوان نخستین مصداق و نمونه تام و کامل آن مطرح بوده است و همه انسان ها از چنین استعداد و ظرفیتی برای خلافت برخوردار می باشند ولی از آن جایی که در هر عصری تنها شماری اندک و حتی یک نفر به مقام کمال انسانیت دست می یابند و در یک مجموعه انسان های کامل تنها یکی برتر و اعلم و افضل از دیگران است همان انسان کامل افضل، به عنوان خلافت و امامت نقش انسانی را در هستی ایفا می کند. از این رو در تفکر شیعی و اندیشه قرآنی اسلامی، تنها یک خلیفه و انسان کامل افضل وجود دارد که در نقش خلافت و امامت قرار می گیرد. باید توجه داشت که خلافت آدمی درحوزه ربوبیت طولی است تا زمینه و بستر مناسب را

برای کمـال یـابی هرچیز و هرکس از موجودات هسـتی فراهم آورد. این مطلب از سـجده همه فرشـتگان و جنیـان اسـتنباط می شود، زیرا اگر فرشـتگان با همه مراتب کمالی به انسان سـجده می برند به این معناست که آنان تحت ربوبیت انسان کامل قرار دارنـد و انسان کامل این برترین موجودات هستی را نیز مدیریت و ربوبیت می کند؛ بنابراین مدیریت و ربوبیت غیر آنان، امری پذیرفته شده است، پس خلافت آدمی ارتباط تنگاتنگی با حوزه تکوین و تصـرف در کائنات خواهد داشت که مرتبط با حوزه امـامت است؛ زیرا رسـالت که همـان پیـامبری از سوی خـدا توسـط انسـان کامـل است تنهـا به معنی ابلاغ فرمان های الهی و یا آموزه هـای وحیـانی به دیگر انسـان هـا و جنیـان می باشـد و از آن جایی که نقش انسان کامل فراتر از رسالت و نبوت است و محدوده فعالیت ها و نفوذ او تنها به حوزه تشریع منحصر نمی شود می توان گفت که انسان کامل زمانی که در اوج نقطه خود قرار گیرد و افضـل برهمگان باشـد در آن زمان در مقام خلافت ربوبی قرار می گیرد که امامت بخشـی از آن می باشـد. با این تفسـیر می توان گفت که هر رسولی می توانـد امام و خلیفه باشـد ولی این گونه نیست که همه رسولان و پیامبران خداونـد در مقام امامت و خلافت ربوبی نشسـته و از آن برخوردار بوده باشـند. اما کسـی که امام و خلیفه الهی می باشد می تواند رسول و پیامبر باشد و می تواند از این مقام به علل و دلایلی برخوردار نباشد؛ ولی ظرفیت و استعداد دستیابی به

رسـالت را دارا باشـد. از این رو گفته انـد هر امـام و خلیفه الهی برتر و افضـل از رسولاـن غیر امـام و خلیفه هسـتند؛ زیرا امام و خلیفه به مقامی دست یافته است که می تواند در حوزه تشریع (رسالت) و تکوین (تصرف ربوبی در کائنات) نقش داشته باشد ولی به عللی به آن مـأموریت دست نمی یابـد. تبیین این مسـئله این گونه است که در آیات اثبات امامت برای حضـرت ابراهیم (علیه السـلام) به این نکته تـوجه شـده است که وی این مقـام را پس از ابتلائـات و آزمـون هـای بسـیاری به دست آورد و این زمانی بوده که به ملکوت و باطن اشـیاء، علم لـدنی و ربوبی یافته و دل و جانش به همه چیز مطمئن شـده است. نکته دیگر این که در یـک عصـر چنـد پیـامبر وجود داشـته انـد که به عنوان نمونه به لوط پیامبر می توان اشاره کرد که از معاصـران حضـرت ابراهیم (علیه السلام) بود و آن حضرت به سبب مفضولیت از حضرت ابراهیم (علیه السلام) اطاعت می کرد و از مقام خلافت و امامت برخوردار نبود. از سوی دیگر امامان معصوم و برخی دیگر از اولیای الهی همانند حضرت خضر (علیه السلام) از کسانی هسـتند که از سوی خداونـد به رسالت فرسـتاده نشده اند ولی با این همه حضـرت موسـی (علیه السـلام) در بخشـی از ازمنه در تحت خلافـت و امامت خضـر (علیه السـلام) قرار گرفت تا وی را به کمال برسانـد. در این برهه از زمان، حضـرت خضـر (علیه السلام) در مقام امامت و ربوبیت طولی کوشید تا حضرت موسی (علیه السلام) را تربیت و پرورش دهد

و نقش ربوبیت را برای او ایفا کند و در جان و دلش تصرف نماید. در روایات معتبر به این نکته توجه داده شده که مقام امامان (علیه السلام) از بسیاری از رسولانی که در مقام خلافت و امامت نبودند برتر و افضل است. این بدان معناست که اصولا امامت و خلافت ربوبی الهی از مقام رسالت و نبوت صرف و محض برتر و مهم تر است.

روحانیت کامل امام

امام در تفکر قرآنی شیعی دارای مقام روحانیت کامل و علم رشدی، علم الکتاب، علم لدنی و عنداللهی است؛ از این رو درباره علم امام چنان که در اصول کافی بیان شده نمی توان محدودیتی قایل شد و آنان حتی به علم غیب نیز آگاه هستند وگرنه نمی توانند در مقام خلافت و ربوبیت طولی نقشی را ایفا کنند. این نکته را می توان از آیات مختلفی به دست آورد؛ زیرا آن که موجب شده تا حضرت آدم به نیابت از انسان های کامل، مسجود فرشتگان شود دارا بودن علم خاصی بوده که خداوند از آن به تعلیم اسمایی یاد کرده است. این علم اسمایی است که زمینه مسجودیت و خلافت انسان کامل را فراهم می آورد و آن علمی خاص است که از ذات الهی به انسان کامل می رسد و او را برای امامت و خلافت مهیا می سازد. از این رو آنان همانند خضر (علیه السلام) از علوم غریب و غیب برخوردار هستند تا بتوانند در مسیر کمالی هر چیزی دخالت و تصرف نمایند و زمینه های کمال یابی اشیاء را فراهم آورند. دانستن و یا داشتن علم غیب از سوی امامان هیچ گاه

تزاحمی با علم غیب الهی نخواهد داشت؛ زیرا علم غیب ایشان همانند تصرفات ربوبی آنان، به شکل اذنی و طولی می باشد و آنان از سوی خداوند ماذون می شوند تا علوم غیبی را اطلاع یابند و یا در امور تصرف کنند و این گونه نیست که تصرف ایشان از مقام عند امری (سرخودی) باشد چنان که حضرت خضر (علیه السلام) در هنگام تعلیم و آموزش و ربوبیت حضرت موسی (علیه السلام) به این نکته توجه می دهد که هر چیزی انجام می گیرد ماذون و با اذن خاص الهی بوده و بیرون از ربوبیت طولی خداوند انجام نمی شود. از آن جایی که انتخاب و انتصاب امام از سوی خداوند است، شخصی که به این مقام دست می یابد از چنان روحانیت و کمالی برخوردار می گردد که نه تنها چشم و گوش خداوند است بلکه خداوند خود گوش و چشم این بنده می شود. به این معنا که از مقام قرب نوافل و قرب فرایض برخوردار می شود. گاه در مقام قرب نوافل امام و انسان کامل و خلیفه الهی گوش و چشم خداوند می شود و افسوس و نومیدی انسان کامل را به خود نسبت می دهد چنان که می فرماید: فلما اسفونا انتقمنا؛ زمانی که نومید شدیم از ایشان انتقام کشیدیم که این نومیدی از آن رو به خدا نسبت داده شده که انسان کامل و خلیفه الهی از ایشان نومید شده بود. گاه دیگر در مقام قرب فرایض می نشیند و در آن زمان خداوند چشم و گوش انسان کامل و امام و خلیفه الهی می شود و هرچه را

خداونـد به علم غیب و امور دیگر می دانـد و یـا عمـل می کنـد خلیفه و امـام کامـل نیز این گونه است. بنابراین انسان کامل با چشم خدا می بیند و با گوش خدا می شنود و با دست خدا عمل می کند.

نقش امام جواد در تغییر مفهوم امامت

تـا پیش از امام جواد (علیه السـلام) امامت و انسان کامل در تفکر عمومی مردم شـیعه این گونه بود که تنها انسان های بالغ می توانند به مقام امامتی برسـند که خداوند به اراده و مشیت خویش در کسی قرار می دهد: الله اعلم حیث یجعل رسالته (انعام آیه ۱۲۴) امـا از آن جـایی که حضـرت امـام جواد در سن خردسـالی (ظـاهراً بین ۷ تا ۹سـالگی) به امامت رسـید، مفهوم امامت و خلافت انسانی در اندیشه توده شـیعی تغییر کرد. بسیاری از شیعیان به طور طبیعی امامت و خلافت را در انسان های بالغ و بلکه رشـید و حتی به کمال سـنی و رشدی رسـیده (چهل سالگی) می دانسـتند و تصور و یا تصویری از دست یابی شـخص نابالغ به این مقام عظما که تصـرف در کائنات و خلافت ربوبی در هستی است، نداشتند. امام جواد (علیه السلام) نخستین کسی بود که مسـئله امـامت را از حـالت عـادی و معمولی بیرون برد و نقش امـامت و منصب ولایت الهی و خلافت ربوبی را معنا و مفهومی جدیـد بخشـید و ثـابت کرد که روحـانیت خـاص امـام و انسان کامل به گونه ای است که ظرف سـنی نمی پـذیرد و این گونه نیست که کودکی خردسال نتواند به مقام علم الهی و لدنی دست یابد و در مقام خلافت و ربوبیت طولی قرار

گیرد. از نظر تفکر قرآنی شیعیان، امامت امری انتصابی از سوی خداونـد است و به هرکه خواهـد می بخشد واین گونه نیست که سن و سال و اموری دیگر نقش کلیدی و اساسی داشته باشد بلکه انسان به سادگی می توانـد در هر سن و سالی به مقام امامت دست یافته و هستی را مدیریت کند. اگر به آیات قرآنی توجه شود، حضرت آدم (علیه السلام) همزمان با آفرینش، مسجود فرشتگان می شود و این گونه نیست که فرآیند زمانی طی شود و حضرت آدم به بلوغ و رشد کامل برسد و آن گاه به خلافت و امامت دست یابد. در قرآن خداوند داستان آفرینش حضرت عیسی (علیه السلام) را همانند داستان حضرت آدم (علیه السلام) برشمرده است که به شیوه شگفتی آفریده شده و به مقام خلافت ربوبی و امامت می رسد. داستان حضرت امام جواد (علیه السلام) نیز نمونه عینی دیگری است که براساس حدیث: طابق النعل بالنعل، هر آن چه در بنی اسرائیل وقوع یافته در اسلام نیز واقع می شود که یکی از آن ها رسالت و امامت حضرت عیسی (علیه السلام) در گهواره است و آن پیامبر عظیم الشأن (علیه السلام) به صراحت اعلام می دارد که من پیامبر خدا و دارای کتاب انجیل هستم. در احادیث شیعی، حضرت امام جواد (علیه السلام) از این نظر به حضرت عیسی (علیه السلام) همانند شده است که در خردسالی و کودکی به امامت و خلافت ربوبی الهی دست یافته است.

خلافت امام جواد خردسال؛ فرصت ها و تهدیدها

خلافت امام جواد (علیه السلام) از آن نظر که در نوع خود در عصر اسلامی بی نظیر است از سوی دوست

و دشـمن با دشواری هائی در پذیرش و رد مواجه شد. دوستان از آن که کودکی خردسال نتواند زمام امور امامت ظاهری را به عهده گیرد در تردید بودند و دشـمنان، امامت وی را مهم ترین فرصت برای ریشه کنی تفکر نظام ولایی و امامی می دانسـتند. اگر این کودک خردسال در حوزه علوم شـریعت نمی توانست پاسخ گو به شـبهات و پرسش ها باشد در حقیقت کار امامت و تفکر سیاسـی نظـام ولایی ساخته بود. از این رو خردسالی کودک برای درباریان و حاکمان نظام خلافت سـلطنتی جالب بود و می کوشـیدند تا با ایجاد مباحثات و احتجاجات به هدف خویش دست یابند. مشـکلی که جامعه با آن مواجه بود، قیام علویون در همه کشورهای اسـلامی تحت حاکمیت خلافت سـلطنتی امویان بود؛ زیرا آنان مدعی بودند که خلافت از آن امامانی است که از سوی خداونـد نصب شـده اند و از نسل فاطمه (سـلام الله علیها) و علی (علیه السـلام) و از نوادگان پیامبر (صـلی الله علیه وآله وسـلم) هسـتند: اکنون علویون نگران بودنـد که اگر این کودک خردسال در شـریعت که امری ابتدایی است بماند ریشـه تفکر نظام ولایی شـیعی خشک خواهـد شد و همه قیام به سادگی از درون سـرکوب و از هم خواهد پاشـید. آنان نگران بودند که کودکی خردسال نتوانـد نماینـده خداونـدی باشد که خلافت ربوبی هستی را به او خواهد سپرد زیرا امام بنا بر تفکر شـیعی می بـایست هم بر شـریعت و هم بر امور دین و دنیـای مردم و بلکه هستی نظـارت و ربوبیت کنـد و آن هـا را به کمـال لایق و شایسته خویش برساند. اگر

امام در مسئله شریعت با شکست مواجه شود و در احتجاجات و مناظرات کم آورد دیگر به سادگی می توان بخش دیگر تفکر را مردود و باطل شمرد و امامت ولایی و نظام ولایی را نادرست ارزیابی کرد و اجازه نداد که گروهی به نام نظام ولایی منصوب از سوی خدا و پیامبر در مرزهای خلافت و درون آن حرکت های بنیان برافکن انجام دهند و مشروعیت دینی و سیاسی نظام خلافت سلطنتی را با بحران مواجه سازند. این مسئله برای عموم و توده ساده شیعیان به عنوان یک تهدید جدی به شمار می رفت. مشکل آن بود که همگان نام های امامان را می دانستند و این که هر امامی را امام پیش از خود نصب و معرفی می کند تا در مصداق، همانند مفهوم اشتباهی رخ ندهد. از این رو امام رضا (علیه السلام) پیش از وفات خویش جواد (علیه السلام) را معرفی و نصب می کند و کسی از شیعیان واقعی نمی تواند انتصاب امام (علیه السلام) را نادیده بگیرد. اگر امام خردسال در مناظرات و چالش های علمی و احتجاجات، شکست می خورد نه تنها امامت در حوزه تشریع بلکه در مقام اجرا و سیاسیات و ربوبیت طولی نیز دچار مشکل جدی می شد. از این رو از نظر توده شیعه هم تهدید و هم فرصت شمرده می شد؛ زیرا اگر این کودک خردسال می توانست بر علمای شریعت و دانشمندان برتری یابد دیگر کسی نمی توانست در امامت وی تشکیک و حقانیت نظام ولایی و ربوبیت طولی را زیر سؤال ببرد. امام (علیه السلام) در چند جا و در چند

نوبت دشـمنان را مبهوت می سـازد و نشـان می دهـد که تفکر نظـام ولاـیی و امـامت و خلافت ربوبی امری درست و ریشه در حقانیت الهی دارد. این گونه است که مامون پس از شـهادت امام (علیه السلام) و به قول خود، برای رهایی از دشمن بزرگ و مهم نمی توانـد آرام بگیرد؛ زیرا این کودک خردسـال همه تفکر نظام خلافت سـلطنتی را با پیشـینه دویست سال به چالش می کشـد. مـأمون اکنون دیگر نمی توانـد امـامت را منکر شود ولی می بـایست به گونه ای آن را محـدود سـازد که روش ازدواج اجباری با دختر خود یکی از این راه کارهاست تا امام را محدود سازد و رفتارها و حرکات او را زیر نظر مستقیم قرار دهد. این نخستین ازدواج دولتی با هـدف کنترل امامت بود. امام جواد (علیه السـلام) با بهره گیری از علم لـدنی خویش همانند حضـرت عیسـی (علیه السـلام) توانست هم خود را اثبات کند و هم جامعه شـیعی را از نگرانی رهایی بخشد و از سوی دیگر به بازسازی انـدیشه امامت در میان توده ها اقـدام کرد، زیرا اگر تنها در گذشـته شـماری اندک بر امامت به شـکلی خاص تأکید داشـتند و نقش سن و توان جسـمی و خلافت ظاهری را مهم به شـمار نمی آوردند اکنون توده شیعی با حضور امام جواد (علیه السلام) و تسـلط علم غیب الهی بر علم اکتسـابی و مـدیریت تهدیـدها به این مفهـوم دست یافتنـد و در حقیقت برای آنـان مسـئله امـامت بازسازی شد.

امامت امام جواد بستری برای امام زمان

امامت امام جواد (علیه السلام) با ویژگی های انحصاری خود بستری مناسب برای امام زمان و امامت وی در

سن و سالی کم تر از امام جواد (علیه السلام) فراهم آورد. تصویری که امام جواد (علیه السلام) از مقام امامت در تصور شیعی ارائه می دهد زمینه ای مناسب بوجود می آورد تا به سادگی امامت امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) در شرایطی غیرمعمولی تر نیز پذیرفته شود و باعث چالشی جدی نشود؛ زیرا اگر امام جواد (علیه السلام) با خردسالی خویش توانست در برابر دانشمندان قرار گیرد و علم لدنی و غیبی و مقام امامت را به رخ دشمنان بکشد چنین فرصتی برای امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) فراهم نشد؛ زیرا او از همان زمانی که در بطن مادر بود در نوعی غیبت از عموم به سر می برد و به سبب این که دشمنان قصد داشتند ایشان را بکشند، به شکلی همانند حضرت موسی (علیه السلام) به دنیا آمد و دور از چشمان مردم رشد کرد و در ۵ سالگی به امامت رسید در حالی که تنها شماری انگشت شمار با ایشان ارتباط داشته و توده مردم و حتی خواص از ارتباط و دریافت مقام و منزلت علمی و روحی وی محروم بودند. اگر امامان بعدی چون امام هادی (علیه السلام) و امام حسن عسگری (علیه السلام) با غیبت و زندانی شدن در سامره زمینه عدم استفاده مستقیم از امامت را به مردم دوره خویش آموختند تا ایشان به سادگی نتوانند با امام و رهبری در تماس باشند و بستری مناسب برای عصر غیبت صغرا و کبرا فراهم شود امام جواد نیز زمینه تغییر مفهومی امامت را در عمل به توده مردم آموخت.

درباره مرکز

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آيا کسانى که مى‌دانند و کسانى که نمى‌دانند يکسانند ؟

سوره زمر/ ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ.ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفا علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب « مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱.بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)

۲.تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی

۳.جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه ، تبلت ها، رایانه ها و ...

۴.سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو

۵.گسترش فرهنگ عمومی مطالعه

۶.زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱.عمل بر مبنای مجوز های قانونی

۲.ارتباط با مراکز هم سو

۳.پرهیز از موازی کاری

۴.صرفا ارائه محتوای علمی

۵.ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱.چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲.برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳.تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴.تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵.ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶.تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷.راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸.طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹.برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰.برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

۱.JAVA

۲.ANDROID

۳.EPUB

۴.CHM

۵.PDF

۶.HTML

۷.CHM

۸.GHB

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

۱.ANDROID

۲.IOS

۳.WINDOWS PHONE

۴.WINDOWS

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

درپایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان -خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی -پلاک ۱۲۹/۳۴- طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۸۸۳۱۸۷۲۲ ـ ۰۲۱

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانه‌ای
قائمیه
اصفهان
www
برای داشتن کتابخانه های‌تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشـــانی
www.Ghaemiyeh.com
www.Ghaemiyeh.net
www.Ghaemiyeh.org
www.Ghaemiyeh.ir
مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.
۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹